

Nhưng số thật là Việt Nam ta thua Thái Lan về mặt mặt.

[Tuần](#) qua có 2 số kiến xẩy ra Thái Lan làm tôi phải suy nghĩ bằng qu. Số kiến thứ nhất là lần đầu tiên trong lịch sử Thái Lan có một thế thống. Số kiến thứ hai là một anh nghiên cứu sinh cũ và bạn tôi đã chính thức được Vua Thái Lan ban hàm giáo sư. Nhìn Thái Lan không thể không nghĩ đến Việt Nam ...

Thứ là Thái Lan có một thế thống. Lần đầu tiên trong lịch sử, Thái Lan có một thế thống. Mà lại là một thế thống trẻ trung, xinh đẹp, học giỏi, và ... giàu có. Sinh năm 1967, bà Yingluck Shinawatra mới tròn 44 tuổi. Nhìn một thế y rất trẻ tính, nhưng trang phục thì rất Tây và tân thời. Ra đời ở Chiang Mai, tốt nghiệp cử nhân tại Đại học Chiang Mai, masters tại Đại học Kentucky State và quởn trở công cộng. Là giám đốc của tập đoàn bất động sản, bà và ông chồng thu về vào hàng triệu phú. Nói tiếng Anh thông thạo. Nói tóm lại, bà có tất cả tố chất của một người phi nhân Á châu hiện đại và sẵn sàng tham chính.

Yingluck Shinawatre - hình trên facebook của bà

Thứ là khó tin, khi chỉ cách đây 2 tuần một anh bạn Thái thông thạo tình hình chính trị bên này nói Thái Lan của sẵn sàng cho một thế thống đâu. Nhưng tôi phải hỏi tại sao không? Tại sao không có một thế thống? Úc có một thế thống. Pakistan, Ấn Độ, Anh, Đức, v.v. cũng thế. Câu hỏi tại sao cũng có thể áp dụng cho Việt Nam. Tại sao một ngày nào đó Việt Nam ta không có một thế thống. Việt Nam đâu có kỳ thụy nam nữ, nên chuyển một thế thống Việt Nam, hay một chế độ chính trị là chuyển hoàn toàn khác.

Anh bạn tôi là CP, từng là postdoc ở Viện Garvan khoảng 5 năm trước đây. Thái Lan, hình như thật

có các bác sĩ đầu tiên đi học ngoài nước ngoài để học tập và nghiên cứu là giai đoạn postdoc, do Nhà nước tài trợ hoàn toàn. CP đã chọn nhóm của tôi để tiêu ra một năm. Trong vòng một năm, anh làm được nhiều việc, không như bao nhiêu công trình, nhưng chúng tôi vẫn hợp tác ngay cả sau khi anh về Thái Lan. Chúng tôi đã đặt tên chung cho các công trình trên các tạp san quốc tế. Anh chỉ mới được nhiều giấy tờ học bổng cao quý bên Thái Lan, có giấy do đích thân thủ tướng Abhisit Vejjajiva vinh danh. Nói chung, anh là một “ngôi sao” đang lên trong thế giới y khoa bên Thái Lan. Rồi anh được tiến phong thành danh phó giáo sư. Hai tuần trước anh báo tin rằng sau 9 tháng xét duyệt, anh đã được Vua Thái Lan chính thức công nhận chức danh giáo sư. Chức danh giáo sư bên Thái Lan là một vinh dự lớn, nên anh mừng lắm. Tôi dĩ nhiên là mừng cho anh bạn. Anh bạn tôi xứng đáng với chức danh đó. Anh đã công bố hơn 20 công trình trên các tạp san quốc tế, khoảng 10 công trình trong nước; có nhiều đóng góp nhiều cho chuyên ngành; có nhiều đóng góp cho công đồng; và có tên tuổi trong thế giới chuyên ngành lỗi lạc.

Số tháng tiến của anh làm tôi suy nghĩ về tình trạng bên nhà. Chính phủ Việt Nam có chính sách nào khuyến khích bác sĩ ra nước ngoài như Thái Lan? Hình như là không. Đào tạo chuyên khoa bên Việt Nam có như Thái Lan? Câu trả lời cũng không. Quy trình để bắt đầu chức danh giáo sư có nghiêm minh và chu đáo như Thái Lan? Có đọc bài dưới đây thì thấy câu trả lời cũng “không”. Xin nói sơ qua về quá trình tiến của và bệnh viện bên Thái Lan. Ông viên làm hồ sơ xin để bắt đầu, với 10 công trình ông viên ông ý nghĩa, công việc và bệnh viện nghiên cứu để làm (về cái khoa này, họ để ông khoa bệnh viện đó yêu cầu tôi phải viết một bài báo về ông anh ta để công bố), rồi qua phòng bệnh viện kín, rồi phòng văn, và sau cùng là Nhà vua tiến phong. Nói chung, quy trình này hoàn toàn giống với nước ngoài (chỉ không giống như Nhà Vua tiến phong, nhưng tôi nghĩ chỉ là hình thức mà thôi). Không biết Thái Lan có ai than phiền về quy trình tiến phong chức danh giáo sư, nhưng ở nước ta, năm nào cũng có rất nhiều xin chung quanh chuyên phong học hàm giáo sư. Như Tuân Việt Nam mới có bài “nhức nhối” (Chuyên phong học hàm: “Nhức nhối, em !”), để lên là thấy được sau bao nhiêu tiêu chuẩn. Như sao thì tôi không biết, nhưng tôi chắc rằng họ nào có quy định rõ ràng về điểm bài báo công bố trên các tạp san quốc tế để công bố các bài báo công bố trên các tạp san trong nước không có hệ thống bình duyệt. Về mặt tiêu chuẩn như thế thì Việt Nam còn thua Thái Lan rất xa.

Nhưng số liệu là Việt Nam thua Thái Lan về mặt kinh tế. Về kinh tế, GDP của Thái Lan hiện tại gấp 2 lần. Vì dân số Thái Lan (64 triệu) ít hơn Việt Nam (86 triệu), nên GDP đầu người của Thái Lan cao gấp 3 lần Việt Nam. Ngoài ra, tốc độ tăng trưởng GDP của Thái Lan (8%/năm) cao hơn Việt Nam khoảng 18%.

	Việt Nam	Thái Lan	Thái Lan / VN
GDP (tỉ USD)	276.6	584.8	2.11 lần
Tỷ lệ tăng trưởng GDP	6.8%	8.0%	1.18 lần
GDP per capita (PPP USD)	3100	9200	2.96 lần
Hạng kinh tế vĩ mô	106	63	
Số bài báo khoa học 1998-2008	5070	23163	4.17 lần

Ngoài ra, số bài báo khoa học của Thái Lan trong 10 năm 1998-2008 cao hơn Việt Nam gấp 4.2 lần. Chỉ số kinh tế vĩ mô của Thái Lan hiện tại 63 (trên 145 nước), cao hơn Việt Nam 43 bậc! Nói

tóm lại, xét trên bất cứ tiêu nào, Việt Nam cũng đều thua Thái Lan. Chúng ta thua, mà còn thua xa. Vậy mới “đau” chứ.

Nhưng tại sao chúng ta thua họ? Suy đi nghĩ lại tôi thấy có 3 vì nguyên lý do sau:

Thứ nhất, họ có nhiều người có tài và có tâm hơn ta. Nhìn qua thế họ lãnh đạo ở cả hai, phải công nhận là họ giỏi. Như anh bạn tôi, ông chủ thương hiệu Abhisit Vejjajiva, bà tân thủ tướng là những người cùng thế họ, xếp xè cùng đẳng cấp. Họ hành động hoàng. Họ được đào tạo bài bản. Họ có cách đi đứng ngoài và tiếp cận văn hóa phương Tây, cách làm việc hiệu quả. Họ có trình độ ngoại ngữ tốt và tự ra mắt văn minh. Họ còn có tâm, vì tất cả đều là người có tôn giáo (Phật giáo), họ quan tâm đến sự phát triển của Thái Lan hơn là lợi ích cá nhân. Ngay cả khi ông thủ tướng Abhisit Vejjajiva thất cử, ông cũng hành xử một cách rất tử tế, chứ không phải “ăn không được thì đổ p đổ” hay đổ đổ. Nói tóm lại, nói theo ngôn ngữ hiện nay, họ có tâm và có tầm cao hơn nhiều người trí thức Việt Nam chỉ biết quan tâm đến chức vụ của mình.

Thứ hai, họ dân chủ hơn ta. Theo cái nhìn của phương Tây thì Thái Lan chưa hẳn là dân chủ. Theo quan điểm Việt Nam thì Việt Nam cũng có dân chủ, nhưng “dân chủ tập trung”. Nhưng khách quan mà nói, mức độ dân chủ của Thái Lan cao hơn ta. Rõ ràng, họ có tranh cử đảng hoàng, và người dân đi bầu chọn người mình tin cậy. Người Thái cũng biết tình hình mái, trong khi người Việt chỉ biết tình hình tình hình Tàu đã bắt “hỏi thăm” và “làm việc”.

Thứ ba, Thái Lan có được một xã hội tốt hơn Việt Nam. Tôi ghé Thái Lan nhiều lần trong mấy năm qua, và lần nào cũng thấy yên tĩnh với người Thái. Họ có vẻ thanh thản, dễ mến, và hiếu khách. Họ có Phật giáo làm kim chỉ nam được xã hội. Còn “phe ta” thì thất bại kinh khủng. Họ chơi game thấy buồn “thoáng”, và khi cần hành hung luôn thấy cô. Hồi cả ngay trên đường phố giữa thanh thiên bạch nhật. Phần lớn du khách đến Việt Nam là muốn đi không quay lại. Tôi là người Việt mà mới lần đi du lịch mấy chỗ có du khách đều nể mộp lo sợ bắt chém, mắng m, và hành hung. Nếu có thước đo, tôi nghĩ được xã hội Việt Nam chỉ có thể hơn Thái Lan rất nhiều.

Thái Lan và Việt Nam có nhiều nét tương đồng về văn hóa và chính trị (chính trị là mớ rợ Việt Nam và Trung Hoa tương đồng), nhưng cạnh tranh nhau trong sự tiến bộ. Nên nhớ rằng trước 1975 họ chỉ bằng hoặc kém ta về kinh tế, giáo dục, khoa học. Vậy mà nay thì họ đã bỏ ta quá xa trên hầu hết các lĩnh vực nào (ngoại trừ quân sự). Không biết các bác đang đi đâu hành động như thế nghĩ gì về Thái Lan và ta. Dĩ nhiên, Thái Lan không phải là một quốc gia để chúng ta noi theo, nhưng ít ra, bài học phát triển của họ cũng làm cho ta phải suy nghĩ tại sao chúng ta thất bại.

NVT

Đến đây là vài dữ liệu dân số tôi sưu tầm được để so sánh VN và Thái Lan. Biết rằng thế giới dân số gia tăng hai lần; biết rằng 2 là tỷ lệ tăng vong trẻ em. Dân số Thái Lan nói chung sẽ không đạt con số 100 triệu như VN, nhưng tỷ lệ tăng vong trẻ em (mức chết số đo lường “phức tạp” xã hội) thì họ hơn hẳn ta, từ nay và 90 năm sau.

